

A winter landscape featuring snow-covered evergreen trees and wooden huts with snow-laden roofs under a clear blue sky. The scene is bright and serene, with the snow reflecting the light.

ВІРТУАЛЬНА
ВИСТАВКА:
«УКРАЇНСЬКІ ЗВИЧАЇ
ТА ТРАДИЦІЇ»

Звичаї українського народу передусім пов'язані з традиційним світоглядом, який складався протягом багатьох століть і зберіг чимало ознак дохристиянських вірувань. Обряди поділяють на два основних типи: сімейні та календарні. Сімейна обрядовість освячувала перехідні або етапні моменти в житті людини, а календарна – у житті природи або трудовій діяльності людей. Кожне традиційне свято і кожний обряд тісно пов'язувалися з народними віруваннями та повір'ями.

ЗИМОВИЙ ЦИКЛ СВЯТ

В народі говорять: “Зима прийшла і празничків привела”. І дійсно: взимку майже щодня – свято. Зимові свята починаються 4 грудня зі свята Введення в храм Пресвятої Богородиці, «коли вводиться літо у зиму».

У зимовому циклі простежується двочастинна структура давньої обрядовості: зустріч - проводи.

Умовно завершував зимовий цикл святкових дат, за сучасним церковним календарем, день Петра Вериги (29 січня). З ним народне повір'я пов'язувало прикмети, за якими визначали настання весни, передбачали, яке буде літо.

СВЯТА ЗИМОВОГО ЦИКЛУ

4 грудня - Введення, або "Третя Пречиста"

7 грудня - "Катерини"

13 грудня - Ворожіння та вечорниці на Андрія

14 грудня - "Наума"

17 грудня - "Варвари"

18 грудня - "Сави"

19 грудня - День святого Миколая

22 грудня - День святої Анни

25 грудня - "Спиридона Сонцеворота"

1 січня - Новий рік

2 січня - День святого Гната

6 січня - Святий вечір (Навечір'я Різдва Христового)

7 січня - Різдво Христове

13 січня - Щедрий Вечір та свято Маланки

14 січня - Новий Рік за старим стилем або свято Василя

18 січня - "Голодна кутя" або Другий Свят-вечір

19 січня - Водохреща або Йордан

20 січня - Івана Хрестителя

21 січня - Різдвяний день

21 січня (2013) - Святий понеділок

29 січня - Петра Вериги

19 грудня - День святого Миколая

А в ніч на 19 грудня до кожної дитинки приходять Святий Миколай і кладе під подушку подарунки.

В сучасні часи з'явилась добра традиція – саме у день святого Миколая опікуватись сиротами та знедоленими дітьми, даруючи їм подарунки.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

Який день на Миколу зимового, такий і на Миколу літнього.

У кожному році два Миколи: до першого Миколи не буває холодно ніколи, а до другого Миколи не буває тепла ніколи.

Як впаде великий іній - на гарний врожай хліба.

Як на Миколу піде дощ, то врожай на озимину.

Морозяний день - на уроду хліба й городини.

З цього дня підходять другі морози - Миколині: "На Студеного Миколу снігу навалить гору".

Якщо в день Миколая замітає слід, дорозі не стояти від Миколи до Різдва (7 січня).

"Скільки дає день Миколая снігу, стільки буде трави на Миколу теплого"

1 січня - Новий рік

Новий рік - одне з найдавніших і найпопулярніших календарних свят. Це, мабуть, єдина подія, яку протягом століть щорічно відзначають у всіх країнах і на всіх континентах, яку знають, люблять і яку з нетерпінням чекають люди, різні у своїх етнонаціональних традиціях і релігійних переконаннях.

Незважаючи на те, що Новий рік - одне з небагатьох свят, що об'єднує все людство, за всіх часів у різних народів існували й існують свої традиції зустрічі Нового року та своя святкова атрибутика.

В Україні традиція новорічного святкування має особливо непросту та тривалу історію: наші прадіди у різний час святкували новий рік і в березні, і у вересні, і у січні.

Лише у 1918 році на землях України впроваджується григоріанський календар, а Новий рік знову починає збігатися з європейським. Натомість православна церква відмовилась переходити на новий стиль, через що усі нерухомі церковні свята та Новий рік продовжують святкуватися за юліанським календарем.

Оскільки традиційне народне святкування Нового року в Україні мало під собою глибоке релігійне та звичаєве підґрунтя, то люди не могли відмовитися від старовинного обряду прадідів та продовжували святкувати Новий рік між Різдвом та Водохрещам, тепер не 1, а 14 січня. Саме це свято зберегло усю традиційну обрядовість та релігійно-культурний зміст, які передавалися з покоління в покоління. Так з'явився в Україні Старий Новий рік.

Натомість свято 1 січня стало для українців веселим світським святом, яке об'єднало нас з рештою світу: не лише однією спільною датою, а й традицією святкування, яка передалася на наші землі ще Петром I. У свою чергу Новий рік 14 січня залишається невід'ємною складовою річного обрядового циклу українців та найповніше відображає традицію українського новорічного святкування, яке перекликається з міфічними та релігійними уявленнями поколінь предків та несе у собі глибокий символічний зміст.

7 січня - Різдво Христове

Різдво Христове — велике християнське свято, день Народження Ісуса Христа, Спасителя світу.

Різдво вважають святом сім'ї, його традиційно святкують у родинному колі.

Споконвіку існував у нашому народі гарний звичай бажати один одному і господарям щастя-здоров'я, многих літ і всяких статків у хаті і родині.

Такі побажання були у формі колядки

Українська колядка: Добрий вечір тобі

Добрий вечір тобі, пане господарю, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
Застеляйте столи, та все килимами, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
Та кладіть калачі з ярої пшениці, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
Бо придуть до тебе три празники в гості, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
А перший же празник: Рождество Христове, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
А другий же празник: Святого Василя, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
А третій же празник: Святе Водохреща, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.

Найважливіші складові духовного життя народу - свята та обряди. Вони відображають не тільки етнічну своєрідність, але й естетику, моральні цінності, ментальність, історію. Тому збереження звичаїв та традицій нашого народу є одним із головних завдань для всіх поколінь

Список використаної літератури

1. Бокань В. А. Історія культури України: Навчальний посібник / В. А. Бокань, Л. П. Польовий. – К., 1998. – 232с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. – Т. 1. / О. Воропай. - Мюнхен: Українське видавництво, 1958. – 450с.
3. Історія української культури: Навч. посібник / За заг. ред. І. Крип'якевич – К.: Либідь, 1994. -656с.
4. Кафарський В. І. Етнологія. Підручник / В. І. Кафарський, Б. П. Савчук. – К., 2006. – 432с.
5. Кононенко П. П. Українознавство: Підручник / П. П. Кононенко. – К.: Либідь, 1996. – 384с.
6. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В. І. Наулко, Л. Ф. Артюх, В. Ф. Горленко та ін. – К.: Либідь, 1991. -232с.
7. Тиводар М. Етнологія: Навч. посібник / М. Тиводар. – Львів: Світ, 2004. – 624 с.
8. Українська етнологія: Навч. посібник / За ред. В. Борисенко. – К.: Либідь, 2007. - 400с.
9. Українське народознавство: Навч. посіб. / За ред. С. П. Павлюка. – К.: Знання, 2006. – 568с.
10. Шейко В. М. Історія української культури: навч. посібник / В. М. Шейко, В. Я. Білоцерківський. – К.: Знання, 2011. -271с.

Інтернет ресурси

http://www.lvivstory.com/location/?ci_locationid=130

<http://www.etnolog.org.ua/http://www.etnolog.org.ua/>

<http://traditions.org.ua/zvychai-ta-obriady>

<http://archive.nbuv.gov.ua/institutions/etno/index.html>

<http://www.history.org.ua>

*Дай Боже Вам любові і тепла,
Добра в сім'ї і затишку в оселі,
Щоб щастя світла музика
текла*

*В різдвяні свята, щедрі і веселі!
Хай здійснює бажання рік Новий,
Хай вся родина Ваша процвітає,
З чудовим святом, радості і
мрій*

*Бібліотека щиро Вас вітає!
З Новим 2014 роком!!!*